

מפגש מס' 21

דף מקורות

ספר דברים כ"ח-ל"ב

נושא השיעור: סיום ספר דברים

1. דברים ל"א, טז-כא:

ויאמר ה' אל משה הנך שכב עם אבותיך וקם העם הזה וזנה אחרי אלהי נכר הארץ אשר הוא בא שמה בקרב ובעזבני והפר את בריתי אשר כרתתי אתו. וחרה אפי בו ביום ההוא ובעזבתים והסתרתני פני מהם והיה לאכל ומצאאו רעות רבות וצרות ואמר ביום ההוא הלא על כי אין אלהי בקרבי מצאוני הרעות האלה. ואנכי הסתר אסתיר פני ביום ההוא על כל הרעה אשר עשה כי פנה אל אלהים אחרים... והיה כי תמצאנו אתו רעות רבות וצרות וענתה השירה הזאת לפניו לעד כי לא תשכח מפני זרעו כי ידעתי את יצרו אשר הוא עשה היום בטרגם אביאנו אל הארץ אשר נשבעתי.

2. ויקרא כ"ו, מד:

ואף גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא מאסתים ולא געלתים לכלתם להפר בריתי אתם כי אני ה' אלהיהם.

3. אברבנאל דברים ל':

הפרשה הזאת עתידה לבא. כי לא נתקיימו יעודיה לא בבית ראשון ולא בבית שני והיא כלל נחמתנו ותקותנו והיא תרופה כללית לכל צרותינו. ולהיותה יסוד התורה כלה ופנתה. ראה אחרי הברית והאלות אשר זכר לישראל שלא יתיאשו בלבם לאמר שאחרי חטאם אל האלהים תכזב תחלתם. ומי הוא זה אשר לא יחטא ואנה יוליך את חרפתו ופה יעשה כי יקום אל להענישו בכל אלות הברית. לזה הודיעם כי יש להם גם אחרי החטא תקון ותרופה יצילם ממות הקללות וענשם והוא התשובה.

4. דברים ל', ב-ג:

ושבת עד ה' אלהיך ושמעת בקלו ככל אשר אנכי מצוך היום אתה ובניך בכל לבבך ובכל נפשך. ושב ה' אלהיך את שבותך ורחמך ושב וקבצך מכל העמים אשר הפיצה ה' אלהיך שמה.

5. יחזקאל כ', לג-לח:

חי אני נאם אדני ה' אם לא ביד חזקה ובזרוע נטויה ובחמה שפוכה אמלוק עליכם. לד והוצאתי אתכם מן העמים וקבצתי אתכם מן הארצות אשר נפוצתם בם ביד חזקה ובזרוע נטויה ובחמה שפוכה. לה והבאתי אתכם אל מדבר העמים ונשפטתי אתכם שם פנים אל פנים. לו כאשר נשפטתי את אבותיכם במדבר ארץ מצרים כן אשפט אתכם נאם אדני ה'. לז והעברתי אתכם תחת השבט והבאתי אתכם במסרת הברית. לח וברותי מקם המדדים והפושעים בי מארץ מגוריהם אוציא אותם ואל אדמת ישראל לא יבוא וידעתם כי אני ה'.

6. רש"י דברים כ"ט, יב:

למה נסמכה פרשת אתם ניצבים לקללות? לפי ששמעו ישראל מאה קללות חסר שתיים... הוריקו פניהם ואמרו: מי יוכל לעמוד באלו? התחיל משה לפייסם 'אתם ניצבים היום...' הרי אתם קיימים לפניו היום, כיום הזה... כך עתיד להאיר לכם...

7. אברבנאל דברים ל"ג, ג:

לפי שראה (=משה רבנו) שיעוד העונשים הנה הוא מועיל מצד, ומזיק מצד... ולפי שאדון הנביאים הרבה להוכיח את ישראל ולייעדם בצרות רבות ורעות בפרשת והיה כי תבוא ופרשת ניצבים ובשירת האזינו, הנה בעבור זה שלא יתיאשו ראה לדבר על לבם ולנחמם ולברכם עתה, באופן שתהיה שמאל דוחה וימין מקרבת.